

Izšla vsak dan razen nedelj in praznikov.
—
Izšel dnevnik vsakega dne razen nedelj in praznikov.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredništvo in prevajalstvo: 2627 S. Lawrence Ave.
—
Office of Publication: 2627 S. Lawrence Ave.
Telephone, Rockwell 4904.

LETO—YEAR XII

Čena lista \$5.00

Entered as second-class matter January 25, 1910, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., torek, 16. novembra (Nov. 16), 1926.

Subscription \$5.00 Yearly

STEV.—NUMBER 269

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Farmarska delavska stranka v Minnesoti ostane

Izguba na glasovih ni bila relativno večja kot pri republikanski stranki. — Razširjeno je bilo mnenje, da je farmarska delavska stranka mrtva.

St. Paul, Minn. — "Ako pregledamo položaj, tedaj vidimo, da je farmarska delavska stranka v Minnesoti prišla iz volilnega boja dobro ohranjena," izjavlja Wm. Mahoney, urednik lista "Minnesota Union Advocate" in trd delavec za neodvisno politično akcijo delavstva in farmarskega razreda. "Naše izgube na glasovih niso bile relativno večje kot republikanske stranke."

"V Minnesoti so si zelo prizadevali ustvariti mnenje, da je farmarska delavska stranka praktično izginila. Sredi stru-

Prod zaključkom stavke rudarjev v Angliji

Vsa znamenja kažejo, da so rudarji, izgnani in izbičani z nasiljem, izgubili bitko.

London, 15. nov.—Delegatje rudarske organizacije so v soboto priporočili stavkujočim rudarjem, naj sprejmejo vladne pogoje za končanje stavke. Glasovanje delegatov je bilo 432-000 proti 352,000. Rudarji bodo glasovali o pogojih v četrtek po vseh distriktih. Kak bo izid glasovanja, se še ne ve, toda če sprejmejo priporočila delegatov, bo stavka ta dan uradno končana.

Sprejetje vladnih pogojev—o katerih je vlada izjavila zadnji petek, da so "absolutno zadnji"—pomeni poraz rudarjev na celi črti.

Vlada usiljuje rudarjem najnevarnejše pogoje, kar jih pozna zgodovina tradeunionjskega gibanja na Angliškem. Priporočila državne premovalne komisije so popolnoma ignorirana. Pogoj pomeni, da se rudarjem zniža plača in delati bodo daljše ure, poleg tega pa izgube enotno mezdno pogodbo, za katero so se najbolj borili. Bodoča pogajanja se bodo vrnila po distriktih. Končno so pogoj tak, da okrog 300,000 rudarjev ostane za daljšo dobo brez vsakega dela in zaslužka.

WASHINGTON JE VZEL PRECEJ NOČI FILIPINCEM

Wood je razglasil odlok, ki razpušča kontrolni odbor. — Filipinci protestirajo proti tej odločbi.

Washington, D. C. — Washingtonska administracija je udarila po pravih Filipincev, ko so minili kongresne volitve. General Wood, guverner na Filipinah, je razglasil predsedniški odlok, po katerem je kontrolni odbor razpuščen. Ta kontrolni odbor je imel pravico imenovati razne komisije v korporacije za javne potrebe, ki so bile lastnina filipinske vlade. V tej akciji se vidi prvi korak, da se vladna ustanova izroči privatnim kapitalistom.

Guverner, filipinski kongresni komisar, in prijatelji filipinske neodvisnosti, so vložili močan protest proti tej akciji. Predsednik Harding je poslal generala Wooda na Filipinsko otočje, da zaveži upa filipinskega ljudstva za narodno neodvisnost. Wood je delal marljivo, da izvrši povrženo nalogo. Takoj v začetku je skušal izsiliti prodajo lastnine Manila Rail Road kompanije, to je železnice, ki obratuje z dobrih rok na otoku Luzonu. Skušal je prodati filipinsko narodno banko, National Coal kompanijo in National Development kompanijo, pa še druga javna podjetja. Toda Filipinci, ki jih je vodil Osmena de Quizon, so se vprli krupko proti prodaji te javne lastnine.

Kitajski delavci napredujejo na moči in vplivu

Belgijska pogodba je pokopana. Japonika je pripravljena razpravljati o novi pogodbi. — Zdi se, da prideta London in Washington kmalu na vrsto.

Washington, D. C. — Kitajski delavci, ki jih je divje tlačila in zatirala severna alijansa Čang-solna in Vupejtua, so vrgli svojo svojo moč na stran narodne kantonske vlade, tako da Washington, London, Paris in Tokio čutijo direktne posledice. Vesti iz Pekinga pripovedujejo, da je senatna vlada v Pekingu pokopala poteklo pogodbo s Belgijo. Tem vsiljenim pa sledi vesti, da je japonska vlada obvestila uradnike v Pekingu, da je pripravljena razpravljati o novi pogodbi, v kateri se ne bo s Kitajsko ravnalo kot inferjornim, ampak kot s enakopravno silo. Zdi se, da prideta kmalu na vrsto London in Washington.

Pozvedovanja v državnem departmentu dobe odgovor, da nobena tujesemska sila ni ponudila Kitaju več kot Zdrusene države. Dne 3. septembra je poslalo devet sil, ki so se udeležile washingtonske konference leta 1922, enake note Pekingu, v katerih so ponudile, da so pri volji razpravljati o novih kitajskih zahtevah glede kolonialne revizije in odprave tujesemskih sodišč na Kitajskem. Rele so, ako dobe na konferencah popolne informacije o teh predmetih, tedaj se lahko oporazimo s Kitajcem glede novega aranžma in da prav rade razpravljajo o položaju. Konference o kolonij in o odpravi tujesemskih sodišč so prišle v Pekingu sadije. Glede poročila zaradi tujesemskih sodišč je prišlo do sporuma. To poročilo doslej še ni bilo objavljeno. Toda se, da ni naklonjeno, da se tujesemske sodišča za sedaj opuste. Konference o kolonij je pa suspendirana za nedoloten čas, ker niso mogli pregovoriti nobenega kitajskega delegata, da ostane na nji. Kitajsko javno mnenje je bilo odločno proti temu, da bi tujesemci še nadalje kontrolirali kolonijo v Kitaju.

Anglija morda nažene Mussolinija nad Turke

Rusko-turška konferenca je dala povod govoricam, da nameravajo britski reakcionarji dovoliti Italiji, naj plane v Malo Azijo in razdere načrte za azijsko Ligo, ki ugroža Indijo in olje v Perziji. — Fašistovski terorizem morda zaplete Jugoslavijo v vojno.

Pariz, 15. nov.—Francoška vlada taji, da mobilizira in koncentrira vojaške čete proti Italiji. Kljub temu je Pariz poln alarmantnih govoric o bližajoči se vojni. Iz Aten in Londona prihajajo vesti, ki imajo sobotno tajno konferenco med Čičerinom in turkim sunanijim ministrom Ruđi bejem v Odesi za signal vojne.

Vesti o mobilizaciji turške armade se ponavljajo. Turki predsednik Kemal je baje odredil mobiliziranje štirih armadnih sborov za protekcijo Adalije, ki je po njegovem mnenju v nevarnosti italijanske invazije.

Odeška konferenca se je po vseh iz sovjetskih virov bavila le s trgovsko pogodbo med Turčijo in sovjetsko Unijo; iz drugih virov pa poročajo, da je bil v Odesi položen temeljni kamen "Rdeče Azije," azijske Lige narodov. Perzija je baje imela svojega zastopnika na konferenci.

To strahilo, azijske Lige narodov, bo mogoče tista preteza, ki da Italiji priliko, da udari v Malo Azijo. Zavezniki so med vojno dvakrat obljubili Italiji južnospadni kos Anatolije, kjer je pristanišče mesto Adalije. Obljube niso mogli izpolniti radi vstajenja nove Turčije pod Kemalom, ki je izgnal Grke iz zapletenih vaa anekle turške zemlje. Mussolini pa ni pozabil na obljubo in amatra, da je bila Italija opoljubna za Adalije. Konflikt za Adalijo bi se bil morda že začel, da ni Anglija.

Italijani utrjujejo otok Rhodes, strateško točko, ki se nahaja le nekaj milj od obrežja Male Azije. Iz tega otoka delajo mornarično in letalsko bazo. Dunaj, 15. nov.—Poročila o fašistovskem terorizmu na Primorskem in na južnem Tirolskem se nadaljujejo. Iz Ljubljane in Zagreba prihajajo vesti o alkanah, kakršnih se niso doživeli prebivalci anektiranih pokrajin. Fašisti so zapri mejo ob Jugoslavijo in uganjajo največje lopovščine nad Slovenci in Hrvatji.

V Botzenu na južnem Tirolskem so fašisti aretirali 28 Nemcev, katere so v verigah odpeljali v Verono.

Kakor izgleda, nameravajo fašisti izvršiti splošno deportacijo prebivalcev iz Primorja in Trenta v južno Italijo.

NAKANA PODJETNIKOV V WAUKEGANU SPODLETALA

Zarote obtožena krojaška delavca sta bila spoznana nekrivim od porote. — Pravica se je izkazala.

Waukegan, Minn. — Pred porotniki sta stala krojaška delavca Oscar Novick in Louis Cece, ki sta bila obtožena zarote za uničenje blaga za \$18,000 pri tvrdki Goldstein Clothing kompanije v mesecu avgustu leta 1925. Oba delavca sta bila krojaške organizacije Americanated Clothing Workers Union. Ko sta odvetnik in državni pravnik dokončala svoje argumente, so se porotniki umaknili v porotniško sobo. Po kratkem posvetovanju so se vrnili in izrekli, da delavca nista kriva zločina, ki ga njima očita obtožnica.

Glavna priča, neki sorodnik Goldsteina, je izpovedala, da je Goldstein zavaroval svoje blago za veliko več, kot je bilo napravljene škode s kislino.

Sodnik Edwards je bil naklonjen postopanju proti delavcem. Frank Fowler, tajnik trgovske zbornice, je izjavil pred obravnavo, da je uničil na zatožni klopi pred javnostjo.

Krojaška unija pozdravlja pravorek porotnikov, kajti morda, ki ga je mislil podjetnik vtisniti krojaški uniji, je izbrisan.

Krvavi izbruh na Javi

Domači delavci, katere poročevalci nazivajo "indijske komuniste," so se dvignili proti izkoriščevalcem. — Bevela v žvižgi nemški koloniji.

Hang, Holandija, 15. nov.—Poročila iz Batavije se glase, da je na zapadni Javi izbruhnila revolucija, katero vodijo indijski komunisti. Java je del holandske Vzhodne Indije.

Po najnovejših poročilih je bilo sedem oseb ubitih in okrog 20 ranjenih. Revolucionarji so okupirali telegrafski urad v Bataviji. Napadli so tudi vojašnico in ječo, toda vojaki so jih odbili.

V Bantamu so vstali ubili več domačih glavarjev. V Tangerangu so komunisti osvojili in demoliirali vojaške barake.

Ydney, Avstralijska, 15. nov.—V bliski nemški koloniji Novi Gvineji, ki je mandatirana Avstralijski, se razvija zelo obsejna in reana revolucija domačinov proti avstralskim gospodarjem. Med domačinskimi delavci vlada že dolgo časa nepokoj radi prisilnega dela in prekomernega izkoriščanja, kakršnega niso poznali, dokler se bili Nemci gospodarji.

Rusko-turška konferenca v Odesi

Konferenca je uspešna, prvi Čičerin, dočim turški zunanji minister naglaja, da Turčija želi mir.

Odesa, sovjetska republika, 15. nov.—Sovjetski zunanji komisar Čičerin in turški zunanji minister Tefvik Ruđi bej sta včeraj konferirala tri ure. Kakor poročajo, sta konferenca razmotrila razna vprašanja, ki so mednarodnega pomena za Turčijo in sovjetsko Unijo.

Čičerin je pozneje rekel, da konferenca bo končala uspešno. Ruđi bej je pa dejal, da njegova prisotnost na ruskih tleh je najlepši dokaz prijateljskih odnosov med sosedoma.

"Turška zunanja politika stremi za svetovnim mirom in prijateljskimi odnosi med vsemi ljudstvi," je rekel.

Prvi macedonski dnevnik. Sofija, Bolgarijska, 15. nov.—Tukaj je začel izhajati prvi macedonski dnevnik na svetu.

LEGJA ŽELI ODRŽATI PLIN V VOJNI ZA VSAKO CENO

Nastopati je pričela proti šenevski pogodbi za odpravo strupenih plinov v vojni.

Washington, D. C. — John Thomas Taylor, predsednik legističnega odbora Ameriške legije v Washingtonu, je podal serijo časnih izjav, v katerih napada predloženo šenevsko pogodbo, ki so jo podpisale Zdrusene države in še veliko drugih držav in ki odpravlja vporabo kemikalij in bakterij v vojskovanju. General Fries, ki je na-

DELAVCI ZA POOLNJEVANJE PLOČ SE ZASTAVKALI

Naprtiti so jim hoteli izredno delo, ki bi pomenilo od 10 do 15 odstotkov znižanje mezde.

Pittsburgh, Pa. — Sedem sto delavcev, ki so izučeni in delajo v tovarni Tin Plate kompanije, v kateri vlada vročina kot v peklu, je zastavkalo. Vodstvo tovarne jih je hotelo prisiliti, da bi opravljali izredno delo, kar je bilo enako, če bi jim vodstvo tovarne vrglo od 10 do 15 odstotkov mezde.

V departmentu, v katerem se produkt dovrši, dela 3,400 delavcev. Ti delavci bodo prenehali delati, ako ne prično delati delavci v vročih delavnicah. Takih vročih delavnic je 36, in v vsaki dela do 20 delavcev.

Delavcem so namreč naročili, da mora iti vroča kovina trikrat mesto dvakrat pod valjarje. Druge odrezke so pa morali dati pod valjarje petkrat mesto štirikrat. Mer so delavci plačani od kosa, je to izredno delo pomenilo za delavce znižanje mezde. To je vzrok stavke.

Rumunija baje dobi volike ameriške posojilo

Ali je kraljica izposlovala sto milijonov dolarjev posojila?

Chicago.—V pondeljek je prišla vest iz Bukareste, da so pogajanja rumunske vlade za posojilo \$100,000,000 od skupine ameriških bankirjev uspešno končana. Lokalni listi spekulirajo, če ni bila nedavna vest iz Washingtona, da je kraljica Marija prišla v Ameriko predvsem z namenom, da izpolni večje posojilo za svojo vlado, vendarle resnična.

Sedem škofov aretiranih v Mehiki.

Mexico City, 15. nov.—Škof Francisco Ariz iz Campecha je bil včeraj aretiran in priveden v glavno mesto na obtožbo, da je razkril puntarsko propagando. To je že sedmi mehiški škof, ki je bil prijet v zadnjih par tednih. Nadškofa iz Jalisco in Saltila se skrivata pred policijo.

Agitirajo za "Proletarij"

S stavkarji se ravna grdo in trdo v New Yorku

Dva policijska oddelka sta združena za nastopanje proti stavkujočim delavcem. — Policija je posegla vmes okraj v vseh letošnjih stavkah.

New York, N. Y. — Policijski komisar McLaughlin je naznanil, da sta dva oddelka za nastop proti "gangezem" in industrijski propagandi združila v celoto. To ni razveselila novina za strokovno organizirane delavce. Policija je nastopila v stavki krojaških delavcev, skatijarjev, draguljarjev in krznarskih delavcev.

Detektivski saržent John Broderick zapoveduje združenemu oddelku. Oddelki proti gangzem sestoji iz posebno močnih policajev, ki lahko ukroto tudi najbolj brezupne kriminalce. Ta oddelki je bil ustanovljen, ko je župan Gaynor odločil, da uniformirani policaji ne smejo prestopati civilizator z gorjastimi. Ta oddelki je preje semintje pomagal industrijskemu oddelku, kadar je bilo treba nastopiti proti stavkarjem. Zdaj sta dva oddelka združena in nastopila bodeta ob vsaki priliki proti stavkarjem.

Poljska zbornica se punja proti Pilsudskemu

Socialisti so bojkotirali parlament, ko je diktator odredil, da morajo poslanci stoje poslušati poslanico vlade.

Varsava, 15. nov.—Poljska zbornica je rebelirala proti diktatorju Pilsudskemu. Diktator je pred kratkim odredil, da morajo vsi poslanci stati, kadar premijer čita poslanico vlade. Poslanci so se temu uprli in Pilsudski se je meščeval s tem, da je poslanecem pridržal plačo. Nato so poslanci pristali, da vstanejo, ako bo poslanico čital predsednik republike. Pilsudski je dovolil ta kompromis in zadnjo soboto se je imela izvršiti ceremonijalna seja. Pilsudski je pa pokazal svojo nezaupnost napram poslancem in je ukazal umakniti vse klopi iz zbornice, tako da poslanci bodo morali stati, čeprav nočejo.

Ko je prišla ura otvoritve, je bilo v zbornici le 180 poslancev izmed 560. Socialisti in druge stranke so bojkotirale sejo. Opozicija je zdaj naslovlila na Pilsudskega ultimatum, da mora do 1. decembra upostaviti svobodo tiska.

Portuoronska afera končana brez nemirov

Port Hgros, Mich.—Ceremonije v znamenju "medverske, medplemenske in mednarodne harmonije" so se izvršile v nedeljo v Port Huronu brez napovedanih nemirov. Protestanti, katoličani, šidje, kuklukovci, zamorci in befuhi, ameriški in kanadski bivši vojaki so se udeležili posvečenja zastavnega mla-ja v spomin na padle vojake. Močna poljska posadka je skrbela za mir.

Ljudje požrejo vse zlato!

Dunaj, 15. nov.—Alfred Raubischek je tukaj izjavil, da je vsako leto pokopanih na milijone dolarjev vrednosti v zlatu—v zobeh mrtličev. Ako se ta potrata zlata kmalu ne ustavi, pride lahko splošno pomanjkanje rmenne kovine.

Milijon brezposelnih v Rusiji.

Moskva, 15. nov.—Tomski, predsednik moskovske strokovne internacionale, je poročal v soboto, da je 1,182,500 delavcev brez dela v Uniji sovjetskih republik.

MAKORITE SI KNJIGO "Ameriški Slovenci"

Knjiga vsebuje vse, kar je potrebno za razumevanje položaja Slovencev v Ameriki. Knjiga vsebuje tudi vse, kar je potrebno za razumevanje položaja Slovencev v Ameriki. Knjiga vsebuje tudi vse, kar je potrebno za razumevanje položaja Slovencev v Ameriki.

Narodni mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Narodni mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino! Narodni mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino! Narodni mladinski list, najboljši mesečnik za slovensko mladino!

Ameriška avtomobilna industrija

I.

Ogromna produkcija.

Kar osupne tujca, ko pride v Ameriko, je ogromni promet po ulicah in mrgoleče število avtomobilov. Še visoki nebotalniki ne napravljajo nanj tako globoke vtisa. Brez ozira na to, od kod naj prihaja, toliko promet v njih — osebnih in tovornih avtomobilov, taksijev in avtobusov — presega vse, kar si je mogel predstavljati v najbolj bujni domišljiji. Kajti nikjer na svetu ni motorni promet dosegel take proporcije kakor v Združenih državah. Tekom zadnjih petih let se je avtomobilstvo v Evropi sicer jako razvilo, zlasti kar se tiče lahkih vozov, ali v primeri z ameriški mi razmerami je evropski avtomobilski promet dokaj krotka stvar. Po vsem svetu je v prometu približno 2 milijonov avtomobilov in od teh čez 20 milijonov se nahaja v Združenih državah samih.

Lani je iz ameriških tovarnov izšlo 4.000.000 avtomobilov. Ali si morete predstavljati, kaj to pomenja? Postavljeni zaporedno drug za drugim, tako da ne bi bilo nič prostora vmes, bi tvorili vrsto, ki bi obkolila polovico zemeljske krogle, po tri v enem redu bi pa tvorili vrsto, ki bi se gaja od New Yorka do San Franciska. Sedaj je čez dvajset milijonov motornih vozov v tej deželi. Ker se povprečna življenjska doba avtomobila čeni na sedem do osem let, pomenja, da treba vsako leto izdelati po tri milijone novih avtomobilov, da se le nadoknadijo obrabljeni avtomobili.

Lahko si je predstavljati, kako orjaska mora biti industrija, ki omogočuje tako ogromno produkcijo — industrija, ki je v stanu izdelati na leto štiri milijone novih avtomobilov.

Statistike nam povejo, da ameriška avtomobilna industrija tekmuje z industrijo železa in jekla, svojim najbližjim tekmečem, kar se tiče vrednosti produkcije — industrija, ki je v stanu izdelati na leto štiri milijone novih avtomobilov, je težko reči. Konservativna cenitev trdi, da število ljudi, neposredno zaposlenih v industriji avtomobilov, znaša tri milijone. To vključuje nastavitelje v avtomobilskih tovarnah za obročje, gazolin, avtomobilske dele in pritiskline, trgovce in prodajalce, delavce v garažah in popravilnicah in profesionalne šoferje. Koliko ljudi služi indirektno tej industriji — na pr. pri obdelovanju surovin, prevažanju produktov itd., je nemogoče povedati. Jasno pa je, da je avtomobilna industrija v Ameriki tako velika in važna, da bistveno prizadeva gospodarstvo življenje vse dežele.

II.

Surovine za avtomobilsko industrijo.

Pod izgotavljanjem motornih vozov si ljudje dostikrat predstavljajo tovarno, v katero surov material vstopa na enem koncu in na drugem koncu izhajajo popolnoma izgotavljeni avtomobili. Temu ni ravno tako. Moderni motorni voz je jako komplicirana skupina strojev, sestavljena od mnogih delov in čvot. Izvzemši morda enega ali dva dela, avtomobilski podjetja niso niti pozna obdelovalci vseh stopinj produkcije od začetka do konca. Zato so mnoge avtomobilske tovarne pravzaprav le delavnice za montažo avtomobilov, dočim pojedini deli in pritiskline prihajajo iz posebnih tovarnov, ki izdelujejo pojedine dele kot ogrođje (body), karburatorje, radiatorje, električne priprave, obročje itd.

Avtomobilna industrija vporablja ogromne količine surovin. Od skupne produkcije kavečuka (rubber) v tej deželi, avtomobilna industrija baje vporablja 83 odstotkov. Od gazolina, ki se proizvaja v ameriških rafinerijah, gre 80 odstotkov v tanke avtomobile, ki so v obratu. Od vsega tankega usnja avtomobilna industrija vporablja 98 odstotkov skupne produkcije, nadalje 53 odstotkov ploščatega stekla, 29 odstotkov vsega aluminija, 12 do 13 odstotkov vsega produkcije jekla in železa. Izmed drugih

Proti potratnosti v industriji

Nerabljeni odpadki v industriji, zmanjšana produktivnost valed neprimerne organizacije obrata in dela in mnogo drugih okolnosti predstavljajo izgubo do milijonov dolarjev. Zato je važno vprašanje v industriji, da se taka potratnost (waste) v kolikor mogoče zniža. To je velike važnosti za vse, kajti manjša potratnost v produkciji pomenja večje dobičke za podjetnike, boljše plače za delavce in manjše cene za konzumente.

Vprašanje potrat v industriji in njenega znižanja je tvorilo program letne konvencije, ki se je vršila v Pittsburghu koncem oktobra pod imenom "Management Week" in katere se je udeležilo žez 200 industrijskih središč širom Združenih držav.

Kakor je trdil mr. R. L. Wilson od Westinghouse Electric and Manufacturing Company, občinstvo komaj začena razumevati, kako industrijski vodje odpravljajo potratu potom vporabe bolj enostavnih produkcijskih metod. Tajnik Hoover, dejal je mr. Wilson, je 1. 1923 našel, da potrata znaša od 23 odstotkov v metalnih industrijah do 64 odstotkov v manufakturi moških oblek. Potrata v industriji čevljev znaša 41 odstotek in v tekstilni industriji 49 odstotkov, v stavbi industriji 58 odstotek in v tiskarstvu 52 odstotek.

Valed tega se ceni, da potrata v ameriški industriji je 1. 1923 znašala skoraj 30.000 milijonov dolarjev. Od teh 50 odstotkov je pripisati slabemu vodstvu, 25 odstotkov delavcem in 25 raznim drugim razlogom.

Da se odpravi taka ogromna izguba, je 81 skupin industrije širom dežele od tedaj uvedlo bolj enostavne načine produkcije in s tem znatno znižalo potratu — od 98 odstotkov v opekarstvu do 22 odstotkov v industriji cianastih pločevin.

V prid dobrega gospodarstva in večje izdatnosti industrije je, da se zniža, pri delu število vsega nepotrebnega obrata (lost motion), da se odpravi vse, kar povzroča nepotrebne odpadke, da se zniža prevelika raznovrstnost produktov, da se odstrani nepotrebne tovarne. To vse pomenja toliko manj potrate in toliko več koristi za producente, za delavce in za konzumente.

Kot primer mr. Wilson je navedel železnice. Te so okolo leta 1890 rabile 56 raznih vrst kolesnih osi, do 1. 1921 pa so to raznovrstnost znižale na 6 vrst. Isto se je zgodilo z drugimi železniškimi pripravami. To je prištedilo veliko denarja.

Sploh raznovrstnost produktov je bila do pred kratkim rak-rana ameriške industrije. Ta nepotrebna raznovrstnost sličnih produktov hitro pojema in si ameriško občinstvo s tem prihranja stotine milijonov dolarjev na leto.

Trgovinski department je uvedel veliko število poenostavljenih sistemov v razne panoge industrije. Opeke za tlakovanje so bile, na primer, poenostavljene od 66 na 4 vrste; vrste asfalta od 102 na 69; nakovana orodja od 665 do 331 vrste. Slične bolj enostavne metode so bile uvedene v druge panoge industrije in to vse pomenja velikanško prištednjo.

Svrha takih "Management Week", kot onega v Pittsburghu, je, da se občinstvo podučuje o tem gibanju v industriji. Pittsburghske konvencije se je udeležilo mnogo organizacij, kot so: trgovske zbornice, strokovne in obrtne organizacije, razni klubi itd. — F. L. S.

Bitka med fašisti in rojalisti v Parizu.

Pariz, 15. nov. — Trideset francoskih fašistov je v soboto zvečer navalljo v uredništvo monarhističnega lista "Action Française". Eden urednikov je strelijal na napadalce in smrtno ranil nekega fašista.

Poslušite se kampanje za nove člane in pridobite si razpisane nagrade!

KAKO SO PARIŽANI JEDLI PODGANE...

Pričujočo anekdoto izza obleganja Pariza (l. 1870-71) je pripovedoval pred nekaj dnevi umrl francoski pisatelj Pierre Decourcelle:

Zivila so jela laginjati s trga in draginja je naraščala od ure do ure.

Bilo je na starega leta dan. Mati je hotela prirediti za novo leto nekoliko obilnejše kosilo in je odšla nakupovat v štacuno. Zagledala je na pultu ne baš velik hleb holandskega sira in zakominalo jo je:

"Koliko?" je vprašala.

"Kaj, celega?" se je začudil štacunar.

"E... da... celega!" Teško ji je šlo z jezika.

Mati je planila. Dvesto frankov! Spomnila se je na moža in na sina, ki sta velika ljubitelja sira in težko ji je bilo. Dvesto frankov!...

"Dvesto frankov!" je ponavljala in obračala in ogledovala hleb. Ah, bil je tako majhen!

Naenkrat je kriknila. Iz hleba je pokukala ljubka glavica mlade miške, ki si je v siru izbrala svoje bivaliče.

"Ah... in tudi podgana je v njem!"

"Podgana!" je vzkliknil prodajalec. "Podgana tudi!... Potem pa prosim še sto frankov!"

Za kratek čas (Smešnice so prispevali mladi člani S. N. P. J. za Mladinski list.)

Opis gosnice. Učitelj: Kdo mi zna opisati gosnico. Tomažek: Jaz znam. Učitelj: Dobro, Tomažek, pa povej. Tomažek: Gosnica je tapeciran črv.

Is kolo. Učitelj: Ne, Mihec, naštej mi pet afriških živali. Mihec: Tri opice in dve papigi.

Surprise party.

Jimmy: Transfer, prosim! Sprevednik: Kam pa?

Jimmy: Ne smem povedati, ker je "surprise party".

Dijaška. Kje si dobil tisto bulo na glavo?

O tam mi je misel treščila noter.

Križnougankaraka. On (izpolnjuje predale v križni uganki): "Kako je ime avtomobilu, ki začne z besedo 't'?"

Ona: Pojdi no! Vsi avtomobili začnejo z gasolinom!

SLIKE IZ NASELBIN

(Nadaljevanje s 2. stran.)

vaje na vaših sejah o tem velikem pomembnem vprašanju.

Enako opozarjamo slovenske starše, ako imate svoje otroke nadarjene za kako umetniško delo, osiroma imate že izurjene, da znajo igrati na instrument ali kaj aličnega, za petje, umetni ples, vas prosimo, da se odzovete in pošljete imena in naslove na označeni naslov tajnice.

Pišite, česa so vaši otroci zmogli. Istotako velja za vse Slovence, ker ob priliki otvoritve S. D. D. nameravamo izvršiti kolikor mogoče fin program. Pokazimo svoje lastne slovenske talente, kaj znamo. Sedaj boste imeli kmalu dvorano na razpolago in tam si bodo tudi vaši otroci lahko bistrili um v godbi, petju in dramatik ter drugem.

Kot že omenjeno, ob otvoritvi izdana knjiga bo nekaj krasnega. Krasile jo bodo razne društvene alike, zgodovina razvoja naše naselbine itd. Torej glejte, da si boste eno teh knjig tudi nabavili, kadar izide.

Za publikacijski odsek S. D. D. — J. F. Durn.

Slovenski dom. Milwaukee, Wis. — Dolžnost mi narekuje, da napišem par stavkov javnosti o napredovanju organizacije slovenskega doma.

Ni še dolgo, kar sem poročal,

da se bo slovenski dom v najkrajšem času inkorporiral. Stori smo v ta namen potrebne korake. Očvetnik nam je obljubil, ko bo imel pred seboj podrobna pojasnila in glavni namen tega našega dela, da bo izposloval inkorporacijo v enem mesecu. Ker pa želimo, da vedo vsi, ki so podpisali do sedaj obveznico, in tudi odborniki različnih zastopanih društev, podrobnosti, predno se inkorporira, je bilo na zadnji seji sklenjeno, da se vsi imenovani povabijo na prihodnjo sejo, ki se vrši 19. novembra v Tomáševih dvorani. V imenu Slovenskega doma javno pozivljam vse obvezničarje in odbornike zastopanih društev na to važno sejo.

Druga važna stvar je bodoča prireditve slovenskega doma, ki bo 19. decembra v south side turn dvorani. Poleg petja in igre in nekaj slovenskih govornikov bo na programu tudi govor našega mestnega šupana Hoana, ki nam je obljubil da pride, če le ne bo prišlo kaj posebnega vmes. Natančen program o tej prireditvi bo pravčasno naznanjen po listih.

Tudi na podpisih, na obveznicah smo nekoliko napredovali.

Zadnji izkaz podpisanih obveznic je bil\$5.450.00

Po zadnjem izkazu podpisali:

Zajc Frank	250.00
Čepičak Ralph	50.00
Beranč Joo	25.00
Tamár Joe	25.00
Vidmar Anton	25.00
Jufina John	25.00

Skupaj do sedaj podpisanih obveznic za ..\$5.850.00

Skupnega denarja v blagajni koncem septembra\$2.290.73

Joe Matoh, tajnik.

Popravek.

V vesti "Čakaška federacija se spominja artev", se je vrinila neljuba tiskovna opomba. Pravilno se glasi: Obekeni so bili Albert Parsons, August Spies, Engel in Fischer, na dolgočasno ječo so pa bili obsojeni Neebe, Schwab in Fielden.

SEZNAM PRIREDB SLOVENSKE ORGANIZACIJE V CHICAGU.

Dr. St. S. N. P. J. — Veselica v nedeljo 21. novembra v Hrvatskem narodnem domu v So. Chicagu.

Dr. St. 121, S. N. P. J. — Veselica v sredo 24. novembra v dvorani S. N. P. J.

"Zvon" St. 79 J. S. E. J. — Vinska trgatev v soboto 27. novembra v Narodni dvorani, S. Racine Ave. in W. 18th St.

Spe. pevski zbor "Sava" (odsek kluba St. J. JSE) — Koncert v nedeljo 5. decembra v dvorani S. N. P. J.

Dr. St. 1, S. S. P. J. — Božična veselica v nedeljo 12. decembra v dvorani S. N. P. J.

Zveza slovenskih organizacij — Veselica v soboto, 18. decembra, v Narodni dvorani.

Skupna družba S. N. P. J. — Božična veselica v nedeljo 19. decembra, v dvorani S. N. P. J.

Klub St. 1, J. S. E. — Silvestrova zabava v petek 31. decembra, v dvorani S. N. P. J.

Dr. "Slovenija" — Matkaradna veselica v soboto 8. januarja v Narodni dvorani, So. Racine Ave. in W. 18th St.

Dr. "Danica" — Matkaradna veselica v nedeljo 9. januarja v Narodni dvorani.

Dr. St. 102, S. N. P. J. — Matkaradna veselica v soboto 29. januarja v dvorani S. N. P. J.

Klub St. 1, JSE. — Dramska predstava v nedeljo 30. januarja v dvorani ČSPB.

Dr. St. 39, S. N. P. J. — Veselica v soboto 12. februarja v dvorani S. N. P. J.

Dr. St. 39, S. N. P. J. — Veselica v soboto 12. februarja, v dvorani S. N. P. J.

Zveza slov. org. — Veselica v soboto 12. marca v Narodni dvorani.

Klub St. 1, J. S. E. — Dramska predstava v nedeljo 27. marca, v dvorani Č. S. P. S.

Klub St. 1, J. S. E. — Dramska predstava in promocijska slavnost, v nedeljo 1. maja, v dvorani S. N. P. J.

OPOMBA: Ako priredba Valnega društva ni označena v gornjem seznamu, sporočite datum in drugo podatke na naslov: JOHN PUTZ, 1824 S. Racine Ave.

On ne more najti.

"Ako je kje boljše mesto za hodo na urbičco od Severa's Kaba, potem jaz ga najti ne morem v ti deželi." Pravi Mr. A. Hardish, Forest Lake, Mich. "Jaz sem rabil to s velikim zadovoljstvom in ga v vsaki priporočam vsem, ki trpe urbičco inbrane in košce noreda." — Samo 50 centov stane lonček v lekarnah. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — (Adv.)

Lahko plačate več — toda ne dobite boljšega

NE GLEDE na to, koliko plačate, nobena druga cigareta tako ne zadovolji kot prišaga Camel. Nobena ni tako dobra, tako skopi in skoraj polna kakovosti.

Prvenstvo Camels traja še leta, kajti valed zadovoljive prijetnosti, takojšnjega veselja, se nobena druga cigareta ne nahaja v razdalji ene milje od Camels. Nemogoče je kaditi toliko Camels, da bi bil okus utrujen. Nikdar ne zapustite pokusa po cigaretah.

In samo denar nima besede v prednosti Camels. Milijoni ljudi si lahko privoščijo,

da bi mogli plačati največjo ceno, pa kupujejo in kade samo Camels. V vseh poklicih življenja je, kar se tiče kakovosti, za vse cigarete najboljšo geslo "Preskrbite si Camels!"

Priporočamo vam, da poskusite Camels. V to vrsto dene največja tobačna organizacija na svetu najboljša, kar more kupiti denar. Ako hočete imeti najokusnejše kajenje, ki more priti od cigarete —

Preskrbite si Camels!

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, WINSTON-SALEM, N. C.

Robert Louis Stevenson:

[[Potapljač se ladja

— Gospod, je dejal prvi poročnik, ko je planil v kapetanova kabino, ladja se potaplja.

— Dobro, Mr. Spoker, je dejal kapetan, toda to še ni vzrok, da bi letal človek napel obriti okoli. Pomislite trenutek, Mr. Spoker, in videli boste, da iz filozofskega vidika ni nič novega v našem položaju: o ladji lahko rečemo, če se že vobče potaplja, da se je imela potopiti od dne, ko so jo spustili v morje.

— Naglo se pogreza, je dejal prvi poročnik, ko se je vrnil obrat.

— Naglo, Mr. Spoker? je vprašal kapetan. To je malo čuden izraz, kajti čas (če hočete razmišljati o njem), je samo relativen.

— Gospod, je dejal poročnik, mislim, da je komaj vredno o tem razmišljati, če bomo že v desetih minutah na onem svetu.

— Če mislite tako, je odgovoril kapitan prijazno, potem ne bi bilo nikoli vredno začeti s katerikoli važnejšim razmišljanjem; možnost, da moramo umreti, predno pridemo z njim do konca, je vedno največja. Mr. Spoker, niste si še ogledali položaja moštva, je dejal kapetan smehljaje in pokimal z glavo.

— Vse preveč sem zaposlen z ogledovanjem položaja ladje, je dejal Mr. Spoker.

— Govorili ste kot dober oficir, je odvrnil kapetan in položil svojo roko na poročnikovo ramo. Na krovu sta našla, da je moštvo vdrlo v hrambo za pljačo in se naglo upijalo.

— Može, je dejal kapetan, to je nezmislno. Dejali mi boste, da se ladja potopi v desetih minutah; dobro, in kaj potem? S filozofskega vidika ni nič novega v našem položaju. Vse svoje življenje smo bili na tem, da nam poči kakšna žila ali pa da nas zadene strela, pa ne samo v desetih minutah, temveč v desetih sekundah. To nas pa ni oviralo, da ne bi sedeli h kosilu ali pa nosili svojega denarja v hranilnico. Priznavam vam z roko na srcu, da skoraj ne razumem vašega obnašanja.

Moštvo pa je bilo že predaleč, da bi se za to dovolj zanimalo.

— To je zelo mučen pogled, Mr. Spoker, je dejal kapetan.

— In vendar bi rekel s filozofskega vidika, ali karkoli je že to, je odgovoril prvi poročnik, da so se že upijali, preden so prišli na krov.

— Ne vem, ali vedno sledite svojim mislim, Mr. Spoker, je odvrnil kapetan ljubeznivo. Toda pojdiva naprej.

V smodnišnici sta našla staro morakega medveda, ki je kadil svojo pipo.

— Za Boga, je zaklical kapetan, kaj pa uganjate?

— Gospod, je dejal stari mornar, opravičujoč se, dejali so mi, da se ladja potaplja.

— In vzemimo, da se potaplja, je dejal kapetan, s filozofskega vidika vendar ne bi bilo nič novega v našem položaju. Življenje, stari moj mornar, življenje je v vsakem trenutku in v vsakem oziru tako nevarno kot potapljač se ladja; in vendar je lepa človeška navada nositi dežnike, obupati graloše iz kavčuka, začeti velika dela in se v vsakem oziru obnašati tako, kakor če bi obstajalo upanje, da je življenje vedno. In kar se tiče moje malenkostne osebe, naj bi zaničeval moža, kateri bi, čeprav je na krovu pregazajoče se ladje, opustil zavzeti zdravilne kroglice ali napiti svojo uro. To, prijatelj moj, ne bi bilo človeško vedenje.

— Oprostite mi, gospod, je dejal Mr. Spoker. Toda kaj je natančno razlika med britjem v potapljači se ladji in med kajenjem v smodnišnici?

— Ali če se godi nekaj sličnega v sličnem položaju? je vzkliknil kapetan. To je čisto prepričevalno. Dajte mi smotko!

Dve minuti nato se je ladja razletela s krasnim pokom.

(Iz angleščine prevajal P. V. B.)

V duhu časa.

— Mihee, poslednji te vprašam: ali se hočeš učiti pisanja ali ne?

— Se ne izplača. Saj mi bo papa kupil pisalni stroj!

Po bitki pri Actiju je sezidal Pantheon M. Agrippa, vojakovodja, prijatelj in zet Augustov. V procelju, vzhodu nasproti je stal kip Jupitra Ultorja, Maščevalca, ki je kaznoval vse morilce obojevanega Julija. Na desno in levo od njega so bili kipi Martia in Venere, Aeneja in Julia, Romula in Caesarja. Cesar Augustus ni dovolil postaviti med nje svojega kipa, in bil je postavljen v predavetišču s kipom zgraditelja tega templja, Agrippe. Imenovali so ga Pantheon, ker se vzpenja njegova kupola nad zemljo, kakor nebesni obok nad svetom — ta stavba je bila simbol Augustove vlade. Postavljen je bil blizu kraja, imenovanega Kozji ribnik, kjer je Romula nekdo pri pregledovanju vojske obdala megla in vihar in je bil "v nebesa vzlet".

Agripovo delo je močno poškodoval požar; oblika, v kateri se nam kaže zdaj, pohaja iz dob genialnega arhitekta na cesarskem trgu, Hadriana, z dopolnitvami in popravki Septimija Severa in Caracalle, kakor naznanja drugi napis na arhitravu.

Takrat so bile kasete kupole vložene z bronastimi rozetami, stene cilindrične z belim mramorjem, in takrat sta bila obok in streha predavetišča od bronu in streha kupole je bila pokrita z pozlačenimi bronastimi ploščami. — Stojiva pod samim oknom in ključa si v spomin vse, kar je bilo.

Pantheon je edina monumentalna stavba antičnega Rima, ki se je ohranila. Kakšna je pač morala biti celota, če vpliva že ta mala primera celo v svoji sedanjosti oropanosti na nas po tolikih stoletjih tako močno, tako veličastno! Kakšen je pač moral biti pogled na ponosni Capitolium, na mogočni Palatin, na Forum Magnum! Kakšen na Forum Trajanum, ki je bil "čudo" celo tem antičnim ljudem, vajenim monumentalnosti bolj nego mi? Kakšen na templju Martia Ultorja, katerega par stebrov, ohranjenih na mestu Augustovega Fora, se nam zdijo kakor da jih spleh niso napravilo človeške roke? Kakšen pogled na Amfiteater Flavijev, Konstantinovo baziliko, Caracalova in Diocletianova kopališča? Kakšni so pač morali biti ljudje, ki so se čutili doma med takimi stavbami in so na tak način realizirali svoje sanje? ...

Da, tu je bilo pahnjeno človeštvo z višine, o kateri se nam le bolešno sanja, tu mu je bila potrta duša, kakoršne mu ni Usoda pozneje nikdar več dodelila. V dobi najvišjega poletja potneje ni zmogla ničesar več, nego kopije tega, kar je bilo ustvarjeno tu.

Kupol cerkve sv. Pavla v Londonu meri premeru 41 metrov, kupola sv. Petra v Vatikanu in katedrale v Firenci po 42, njim vsem je bila za vzor in vzorec ta le anticheonska kupola. In njen premer meri 43 metrov.

Edikti krščanskih cesarjev so zaprli vse paganske tempelje antičnega sveta, tudi Pantheon je bil zaprt. Zapadni Gotje in Vandali so kajpada vlomili tudi njegova vrata, niso pa našli tu zakladov, in opušteni kipi bogov niso vzbudili njih grabežljivosti. Deževje je lilo vanj svoje curke skozi odprto oko. Tibera, leto za letom izstopajoča iz svoje struge, je preplavljala z žolto vodo krasni njegov tlak, toda divjanje elementov ni uničilo te stavbe.

Papež Bonifac IV. je opazoval dolgo s poželjivim pogledom sapučeno bivališče paganskih bogov in je mislil, da bi bila ravno ta kupola primerno stanovanje nebes kraljice, devici Mariji. In zaspri si jo je od bizantinskega cesarja Fokasa — tistega, ki je umoril cesarja Mauritija in njegovih petero sinov in ki so mu postavili takrat steber na velikem Foru — in Fokas mu jo je dal.

(Dolje prihodnje)

Za naše farmarje

SPLOŠNA NAVODILA O VALENJU PIŠČANCEV IN NJIH NEGI.

Piše Frank Lukancich.

(Konec.)

Mlada vodna perotina se mora vzgajati enako skrbno, akoravno je ona manj občutljiva glede mokrote. Ne dovolite ji takoj spočetka popolne prostosti, posebno ako jo vodi vodna perotina sama. Od starcev prežgodaj na vodo speljani mladci se radi prehlade, posebno če se dalj časa drže na vodi; tako se jim premoči puh ali mah. Tudi so v nevarnosti, da se pri tekočih vodnih utopih. Mogoče bi mi kdo ugovarjal, kaj pa divje rase, gošit itd.? No bi se divje tako pazno gojile kakor domača perotina, bi bilo vsepovsod preobilo perotine brez onih, ki jih lovec postreljajo.

Glede krmljenja moramo pomniti, da mora dobiti vodna perotina še več zelenjave, repe, pese, korenja, krompirja, kuhane, oparjene, oziroma zmotečne piče. Rase morajo dobiti v obilici kuhanih in razrezanih mesnih odpadkov ali mesa, kakoršnega si bode in zmešano z veliko zelenjave in starim kruhom; tudi akuta je dobra za rase, v začetku naj bo zmešana s nekaj jajci. Ko preteče nekaj dni, morete mladice krmiti s poparjenimi otrobi ali ječmenjskim zdrobom, kuhanim rižem, namočenim ovsem, ječmenom itd.

Krmljenje naj se vrši do 6-krat dnevno ter naj imajo živali prost izlet v zelenjavo, kjer si zamorejo polskati nadaljne hrane sami. Predno mlade goši niso stare 4 tedne, je bolje, da se ne pušča na vodo ter umestno je njim za prvo kopel namazati puh (perje) z oljem ali maslo. Splah pa rabiyo mlade goši vodo le v slučaju, ako so odločene za rejo ali pa za jesensko pitanje.

Perje je seveda boljše, ako ima žival priložnost za večkratno kopel. Do dokončane drugega meseca življenja, se mora krmiti žival povsem krepko, da ne zaostane. Majhni dodatki stočenega lesnega oglja in soli pospešujejo tek, kakor so tudi umetni dodatki kladnega apna. V običajno pitno vodo vse perotine, posebno mladih goši, katere to tako ne onesnažijo kot rase, dati bi bilo vedno nekoliko železne soli, približno 15-20 gramov na kvart vode, pa je bolj priporočljiv potassium permanganat 1/3 kavne čike na galon vode, ki, kakor že povedano, obvaruje perotino proti driski in drugim podobnim boleznim. S piščanci zvaljenimi umetno (v inkubatorju) lahko postopate na isti način, če jih priložite kokliji ali pa morate imeti zanje umetno koklijo, to je "brooder". Kakor sem že opisal, morate posebno paziti na one piščance, ki jih kupite, da veste kdaj so bili izleženi in kdaj so bili zadnjič krmljeni, da se lahko potem ravnete po smislih zgozjevanja.

RAZNO

Koledarski človek. Monakovski zdravnik in profesorji matematike se izredno zanimajo za neobičajno nadarjenost, katero prikazuje 21letni Karl Zeisler. V otroških letih je Zeisler prestal vnetje možganske mreže. Posledice, ki mu jih je zapustila bolezen, so bile tako težke, da je popolnoma otopel za nekatere dojme. Navadil se ni ne čitati, ne pisati, pač pa je postalo njegovo računanje naravnost fenomenalno. Z neverjetno natančnostjo ugotavlja datume za cela stoletja naprej in ve povedati, katerega dne je ta ali oni svetnik. Tako je n. pr. s bliskovito naglico povedal, da bo dne 30. maja 1.2798. sredi. Učenjaki so trditelj kontrolirali in so našli, da je popolnoma pravilna. Zdravniki ne vedo, kaj naj napravijo a Zeislerjem. Za bedaka ga ne morejo proglašati, šteti radi tega ne, ker ga imajo profesorji matematike za pravo čudo. Toda kar je najzgodnejše — tudi matematični ne morejo proglašati Zeislerja za genija. Ker so ti in v zadregi, sta napravila oba tabora Zeislerja — koledarskega človeka.

NAROČNIKI POZOR!

Znamenje (Oct. 31-1926) pomeni, da vam je naročnina potekla ta dan. Ponovite je pravočasno, da vam lista ne ustavi. Ako lista ne prejmete, je mogoče vstavljen, ker ni bil plačan. Ako je vaš list plačan in ga ne prejmete, je mogoče vstavljen valed napakega naslova, pišite nam dopisnico in navedite stari in novi naslov.

Naši zastopniki so vsi društveni tajniki in drugi zastopniki, pri katerih lahko plačate naročnino.

Naročnina za celo leto je \$5.00 in za pol leta pa \$2.50. Člani S. N. P. J. doplačajo za pol leta \$1.90 in za celo leto \$3.80.

Za mesto Chicago in Cicero za leto \$6.50, pol leta \$3.25, za člana \$5.50.

Za Evropo stane za pol leta \$4.00, za vse leto pa \$8.00.

Tednik stane za Evropo \$1.70 Člani doplačajo samo 50c za poštnino.

Naročnino lahko tudi sami pošljete na naslov:

UPRAVNIŠTVO

"PROSVETA"

2657 S. Lawndale Ave.
CHICAGO, ILL.

Zaustavite prehlad predno je prepozno

Red Cross obliži hitro pomaga.

Nevarno je pustiti prehlad, da gre svojo pot. Kaj lahko se razvije v influenza ali pljučnica. Če ste prehlajeni ali če mislite, da boste, takoj na delo Kupte zanesljiv in hitro delujoč Johnson's Red Cross obliž za ledice ter ga prilpite na prsi. Ta čudovit, pomoč prinašajoč obliž kot navaden obliž ter ni prosoben. V obliži ledice, da se prilaga. Skoro takoj pomaga — greje, pomirja, ščiti — pomaga prebravi ter uredi cirkulacijo. Lekarnarje zagotovo vprašajte za Johnson's Red Cross obliž s rdečim flanelastim ošadjem. —Adv't.

Za hitro olajšanje od kašlja uživajte

SEVERA'S COUGH BALSAM

Gotovo najboljšo olajšanje v kratkem času. Izboljša kašelj v vseh stadijih.

25c in 50c.

Izboljšite se prehladu; vzemite

Severa's Cold Tablets.

50 centov.

Napredaj razpoved po lekarnah.

W. F. SEVERA CO., CEDAR RAPIDS, IOWA

Only \$125 for

Sundstrand

Adding-Listing-Figuring Machine

This remarkable new machine gives usual adding and listing service, plus 100% printed proof, one-operation direct subtraction, and automatic-shift multiplication — all at the amazingly low price of \$125. Telephone or call.

SUNSTRAND SALES AGENCY

523 S. Dearborn St. Phone Wabash 3999-3991, Chicago, Ill.

KNJIŽEVNA MATICA S. N. P. J.

ima v zalozbi sledeče knjige:

AMERIKSI SLOVENCI — izvirna krasna knjiga, obseg 682 strani, trdo vezana, vredna svoje cene, stane...\$5.00

Slovensko-Angliška Slovnica — samo počena in lahko razumljiva knjiga za učenje angleščine, z dodatkom raznih koristnih informacij, stane samo...\$2.00

Zakoni Slovencev — tolmači pravne zakone in splošni razvoj, knjiga iz katere zamorete črpati mnogo naukov za telesno in duševno dobro...\$1.50

Pater Malaventura — V Kobaridu — zanimiva povest iz življenja ameriških franciscanov, in doživljaji rojaka, izvirno spopolnjena s slikami...\$1.50

Zajednici — resnična povest in prava ilustracija doleži skritega dela življenja slovenskih delavcev v Ameriki...\$1.75

Jlammie Higgins — krasna povest, ki jo je spisal sloviti ameriški pisatelj Upton Sinclair, poslovenil pa Ivan Molek...\$1.00

Zapisnik 8. redne konvencije S. N. P. J., 252 strani mehko vezana, stane samo...50c

KNJIGE KNJIŽEVNE MATICE SE DOBE

pri naših društvenih tajnikih in drugih zastopnikih, namreč dosežajo jih imajo v prodaji poleg društvenih tajnikov tudi:

William Siler, 5404 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Anton Janakovich, 1171 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Anton Bokal, 727 E. 157th Street, Cleveland, Ohio.
John Krimm, 15111 Huntington Ave., West Park, Ohio.
Andrew Vidich, R. F. D. 2, Box 102, Johnstown, Pa.
John Rimas, 9555 Russell St., Detroit, Mich.
Frank Stolar, 13705 St. Aubin, Detroit, Mich.
John Golob, Box 144, Rock Springs, Wyo.
Proletarce, 3539 W. 26th Street, Chicago, Ill.

All pa pišite pošto na:

KNJIŽEVNA MATICA S. N. P. J.

2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

NAROČITE SI KNJIGO "AMERIKSI SLOVENCI"

TISKARNA S. N. P. J.

SPREJENA VSA V TISKARSKO OBRT SPADAJOČA DELA

Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, knjige, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih.

VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S. N. P. J., DA TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI

CENE ZMERNE, UNISKO DELO PRVE VESTE

VBA POJASNILA DAJE VODSTVO TISKARNE

Pišite po informacije na naslov:

S. N. P. J. PRINTERY

2657-59 South Lawndale Avenue, Chicago, Ill.

TAM SE DOBE NA ŽELJO TUDI VBA USTRENA POJASNILA